

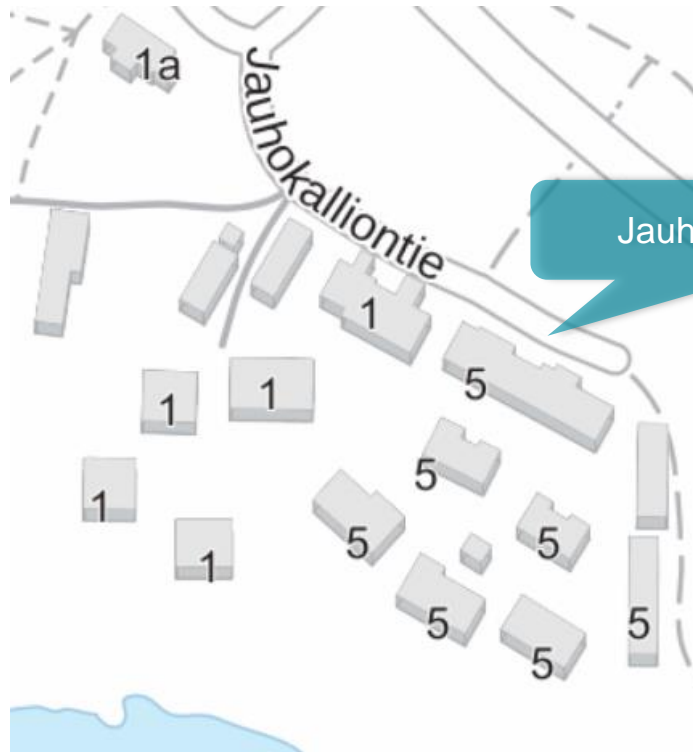
MML
MAAN-
MITTAUS-
LAITOS

Osoitetietojärjestelmän toteuttaminen

Osoitetietojärjestelmän kunta-
asiantuntijaryhmä

Sakeri Savola, Maanmittauslaitos

Lähtökohta: Nykyinen osoitetieto ei riitä

Osoitetiedot kunnissa hajautetusti
VTJ:ssä vain rakennusten osoitteet
Muitakin osoitteita on ja tarvitaan
Perille pitäisi löytää ovelle asti

Tarvitaan tarkempaa ja
kattavampaa osoitetietoa
valtakunnallisesti

= osoite + sijainti

Visio: Valtakunnallinen osoitetietojärjestelmä

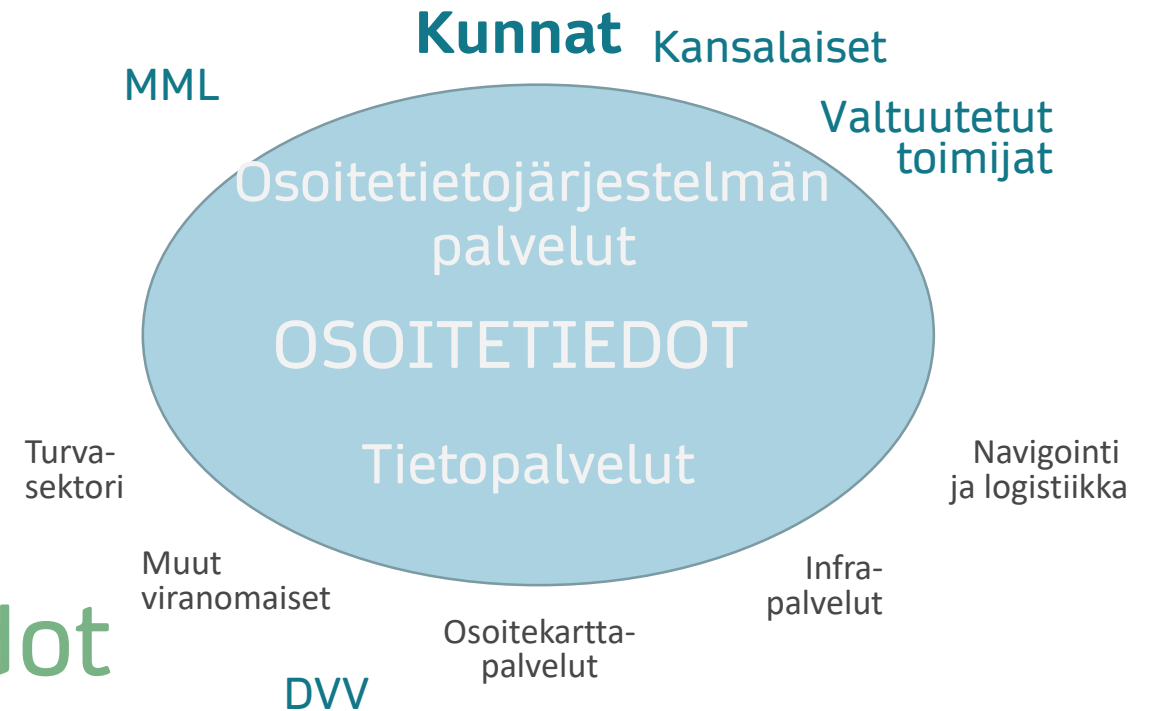
Ajantasainen osoite

Osoitenimi oikein kirjoitettuna

Sijaintipiste oikeassa kohdassa

Osoitetieto rakenteellisesti oikein

Tarvitaan
yhteentoimivat osoitetiedot

OTJ:n kehittämiset päävaiheet

2017-2020

Valmistelu

Osoitteet osana
Paikkatietoalusta- ja
Paikkatiedot
tehokäyttöön -
hankkeita

Lainsäädännön
esiselvitys

2021-2023

Kehittäminen

Linjausten
mukainen
kokonaisarkkiteht
uuri, palveluiden
kehittäminen ja
koekäyttö

Lainsäädäntötyö

2024-202x

Siirtymävaihe

Lainsäädäntö voimassa
Kunnat siirtyvät
osoitetietojärjestelmän
tiedon ylläpitäjiksi

Käyttövalmiuksien
kehittäminen hyödyntäjien
järjestelmiin

202x

OTJ käytössä

2017

2020

06/2020

2021

Valmisteluvaihe

Paikkatietoalusta-hankkeen osoitteet-osahanke

Tarveselvityksiä

Tietomalli v.1.0

Paikkatietoalustan palveluiden kehitys

Kuntarajapintojen pilotointi

Tiedonkoontipalvelun pilotointi

Kuntayhteistyötä

Osoitehaavin pilotointi

Viestintää

Paikkatiedot tehokäyttöön/osoitteet -projekti

Tiedonkoontipalvelun, kuntarajapintojen ja Osoitehaavin pilotoinnin jatkaminen

Rajapintapalveluiden koekäyttö

Osoitetietojärjestelmän toteuttamisen strateginen ohjausryhmä

Valmistelu linjausten pohjalta

Lainsäädännön esiselvitys

2021

2022

2023

2024

Kehittämisyksittä

Strateginen ohjausryhmä

Määrittelyt

Kokonaisarkkitehtuuri: käsitteellinen ja looginen taso

Toiminta-arkkitehtuuri

Tietoarkkitehtuuri

Laatuvaatimukset

Palveluvastuut

Käyttäjätarpeet

VTJ:n osoitetiedot

Tietojärjestelmä-
arkkitehtuuri

OTJ:n palvelujen kehittäminen

Osoitetietojen päivittäminen rajapintojen kautta

Osoitetiedon laadunvarmistus

Osoitenimien hallinta

Osoitetiedon hallinta

Tietopalvelut

Osoiteaineistojen ylläpitokäyttöliittymän kautta

OTJ:n palveluiden koekäyttö

OTJ:n tietopalveluiden koekäyttö

Käyttöönottoprosessin määrittely

Yhteistyössä määritelty prosessi
Sopimukset ja käyttövaltuudet

Ylläpidon ja laadunhallinnan ratkaisujen kehittäminen kuntajärjestelmiin

Osoitetiedon laadunparannuksen tuen ratkaisut

Osoitetietojen laadunparannus kunnissa

Lainsäädännön valmistelu

Esivalmistelu

Työryhmätyö

HE-luonnos

Lausuntomenettely ja jatkovalmistelu

Voimassaoleva lainsäädäntö

MAANMITTAUSLAITOS

Osoitetietojärjestelmän kehittäminen Maanmittauslaitoksessa

- Vuonna 2021 kehittäminen keskittyy järjestelmän suunnitteluun ja kokonaisarkkitehtuurin kuvaamiseen
- Työ jakaantuu työpaketteihin
 - Sanasto
 - Tietomalli
 - Laatuvaatimukset
 - Toiminta-arkkitehtuuri
 - Tietojärjestelmäarkkitehtuuri
 - Sisäänkäynnit ja kulkupisteet
- Lisäksi yhteisten palvelukomponenttien kehittämistä
- Tavoitteena, että osoitetietojärjestelmän palveluiden kehittäminen voi alkaa vuonna 2022

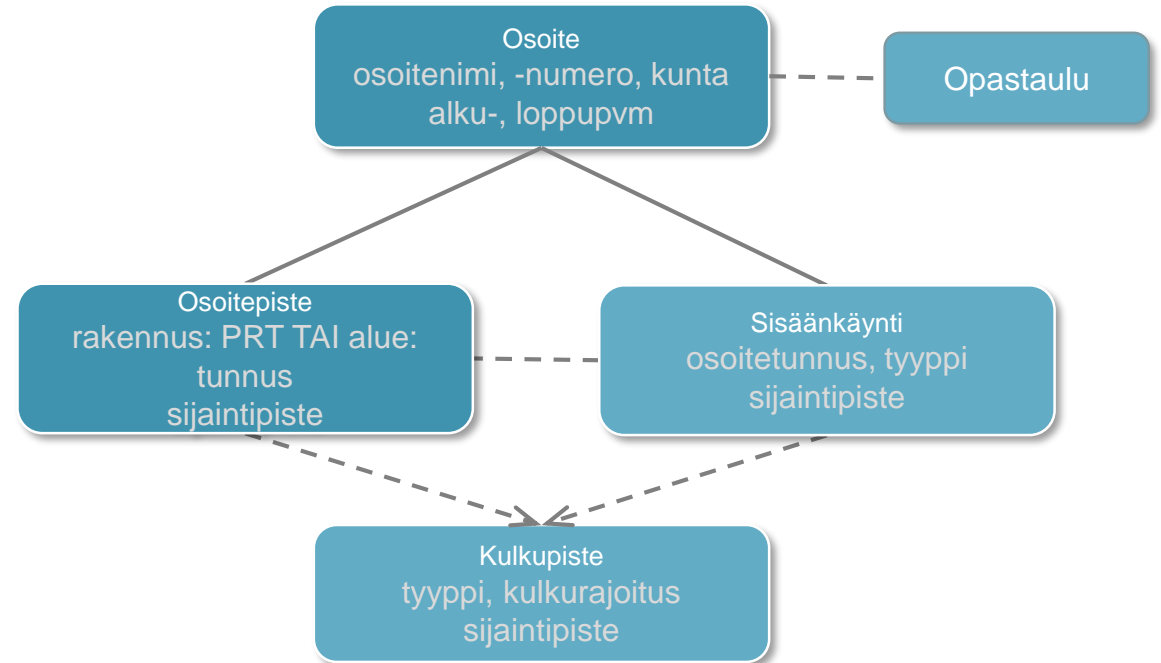
Osoitetietojärjestelmään liittyvä sanasto

- Tavoitteena osoitetietojärjestelmään liittyvien käsitteiden määrittely, termien valinta ja niiden käytön selkeyttäminen
- Työstettävänä n. 30 osoitetietojärjestelmän kannalta keskeistä käsitettä
- Sanastotyön työryhmässä ovat mukana Digi- ja väestötietovirasto, Posti, ympäristöministeriö, Helsingin kaupunki ja Maanmittauslaitos. Työtä vetää Sanastokeskus TSK
- Sanastotyön seurantaryhmään voi ilmoittautua sähköpostitse paula.ahonen-rainio@maanmittauslaitos.fi
- Sanastoluonnos tarkoitus julkaista kommentoitavaksi toukokuussa

Tietomalli ja laatuvaatimukset

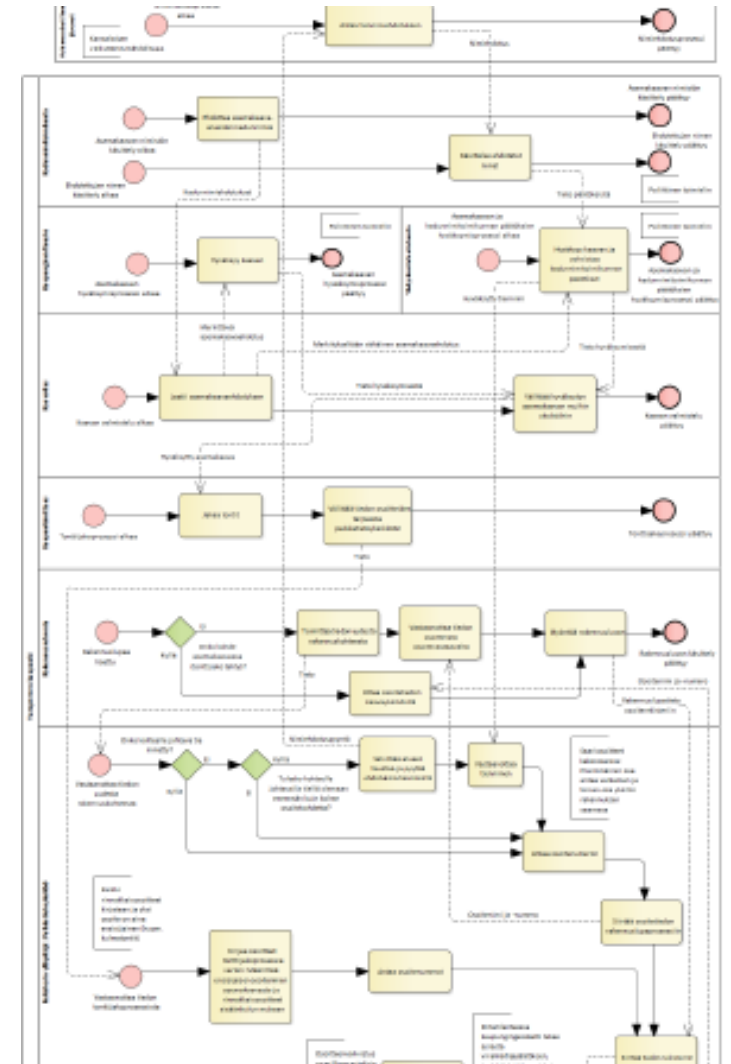
- Kuvataan osoitetietojärjestelmän tietomalli ja osoitetiedon laatuvaatimukset
- Tarkennettavia kohtia mm.
 - Osoitenimen hallinta
 - Alueiden ja paikkojen osoitteet
 - Osoitteen elinkaari
 - Linkitys muuhun tietoon
- Tavoitteena täyttää käyttäjien tarpeet ottaen huomioon kuntien prosessit ja tiedonhallinta
- Tietomalli- ja laatuvaatimusluonnokset tulevat kommentoitaviksi

Valmisteluvaiheen luonnos tietomallista

Toiminta- ja tietojärjestelmäarkkitehtuuri

- Miten varmistetaan, että osoitetietojärjestelmässä ajantasaiset, virheettömät ja kattavat osoitetiedot?
- Laadunhallinta keskeinen kysymys
 - Laadunvarmistus
 - Yleinen palautekanava
- Miten varmistetaan sujuvat ja kustannustehokkaat prosessit?
- Toimijoiden vastuut
- Miten osoitetietojärjestelmä integroituu muihin järjestelmiin?

Sisäänkäynnit ja kulkupisteet

Sisäänkäynti ja kulkupistetiedolle selkeä tarve yhteiskunnassa

Osoitehaavilla kerättiin kokemuksia tiedon joukkoistetusta keruusta

Kerätty aineisto testattavana viranomaiskäyttäjillä

Strateginen ohjausryhmä käsittelee sisäänkäynti- ja kulkupistetietojen asemaa osoitetietojärjestelmässä

Otetaan huomioon tietomalli- ja sanastotyössä

Toteuttaminen myöhemmässä vaiheessa

Voit lisätä tai muokata sisäänkäyntejä, kulkupisteitä ja opastauluja.

Voit lisätä lisätietoa sisäänkäynneistä, kulkupisteistä ja opastauluista. Voit myös vaihtaa näytettävien rajoja.

Strategiset linjaukset

1. Osoitetietojärjestelmä on osoitetiedon valtakunnallinen master

Osoitetietojärjestelmällä on perusrekisteriluonne. Käyttäjät voivat luottaa siihen, että OTJ:stä saatavilla oleva osoitetieto on luotettava. Osoitetietojärjestelmässä on kaikki voimassa olevat osoitteet, ja osoitteet ovat ajantasaisia ja kunnissa tehtyjen viranomaispäätösten mukaisia.

Osoitetiedot syntyvät, muuttuvat ja lakkaavat kunnan prosesseissa ja osoitepäätöksin.

Kunta tarjoaa uuden tai muuttuneen osoitetiedon Osoitetietojärjestelmään. Kunta tarjoaa osoitetiedot sähköiselle rajapinnalle tai tuo ne käyttöliittymän kautta OTJ:ään. Kun kunta ryhtyy OTJ:n tietojen ylläpitäjäksi, kunnan voimassa olevat laatuvarmistetut osoitetiedot tallennetaan OTJ:ään. Sen jälkeen kunta tarjoaa tiedot uusista, lakanneista ja muuttuneista osoitetiedoista.

Maanmittauslaitos toimii vastuullisena Osoitetietojärjestelmän ylläpitäjänä.

2. Osoitetietojärjestelmä sisältää kaikki osoitteet

Kunta tarjoaa Osoitetietojärjestelmään osoitetiedot kaikista kunnan voimassa olevista osoitteista. Kunta tarjoaa OTJ:ään rakennusten osoitteiden lisäksi alueille ja paikoille annetut osoitteet. Jotta yhteiskunnan käytössä on ajantasaiset osoitetiedot, kunnan tulee tarjota tiedot uusista, muuttuneista ja lakanneista osoitteista viiveettä.

Osoitetietojärjestelmän käyttöönoton jälkeen lakkaavat osoitteet jäävät Osoitetietojärjestelmään historiatietona.

3. Kunta vastaa antamiensa osoitteiden laadusta Osoitetietojärjestelmän yhdessä määriteltyjen laatuvaatimusten mukaisesti

Laatuvaatimukset määritellään yhdessä Maanmittauslaitoksen, Kuntaliiton ja kuntien edustajien kesken.

Laatuvaatimukset ovat yhdenmukaiset kaikille osoitetiedoille

Osoitetietojärjestelmään tulevien osoitetietojen laatu varmennetaan automaattisin menetelmin

Osoitetietojärjestelmän laadunhallinnan kokonaisuus muodostuu Osoitetietojärjestelmän laadunvarmistuspalvelusta ja kunnissa käytettävistä laadunhallinnan menetelmistä ja välineistä

Käyttäjät voivat antaa palautetta osoitetietojen laadusta Osoitetietojärjestelmän kautta.

Osoitetietojärjestelmän osana on palvelu, jonka kautta käyttäjät voivat ilmoittaa havaitsemistaan puutteista ja virheistä.

Kunta on velvollinen korjaamaan laatupuutteet Osoitetietojärjestelmästä tulevan ilmoituksen perusteella.

4. Osoitetietojärjestelmän osoitetiedot ovat avointa tietoa

Osoitetietojärjestelmän osoitetietojen avoimuus ja saatavuus edistävät luotettavien osoitetietojen käyttöä.

Osoitetietojärjestelmän osoitetiedoista ei peritä maksua.

Osoitetietojärjestelmästä osoitetiedot ovat osoitenimi- ja -numerotasolla kaikkien saatavilla ja käytettävissä. Muita kuin julkisia osoitteita ei tuoda järjestelmään. OTJ:stä tarjotaan rajapintapalvelut sekä tarvittaessa muunlaiset tietopalvelut (esim. tiedostopalvelu) osoitetietoja tarvitsevien tahojen käyttöön.

Osoitetietojärjestelmässä ei ole tietoa siitä, kuka tai mitä toimintaa osoitteessa on.

5. Julkishallinnon tietojärjestelmät käyttävät Osoitetietojärjestelmän osoitetietoja

Osoitetietojärjestelmän toteuttamisessa varmistetaan yhteentoimivuus osoitetietoa hyödyntyvien järjestelmien kanssa. Osoitetiedon linkitystä varten luodaan tarvittavat tunnusyhteudet. Yhteentoimivuus VTJ:n kanssa otetaan huomioon järjestelmän toteutuksessa ja käyttöönotossa.

Osoitetietojärjestelmän käyttöönoton jälkeen kunnat eivät toimita osoitetietoa muihin julkishallinnon tietojärjestelmiin.

Osoitetietojärjestelmä tarjoaa muutostietopalvelun käyttöön niille, jotka pitävät omassa järjestelmässään kopiota osoitetiedoista. Toteutuksessa huomioidaan mm. DVV:n, Häätäkeskuslaitoksen ja PolIT:n tarpeet.

Osoitetietojärjestelmästä lähtee automaattisesti tieto uusista ja muuttuneista osoitteista niille tahoille, joille kunnat ovat velvollisia ilmoittamaan näistä tiedoista.

4/8/2021

SIVU
18

A photograph of a white coffee cup with a latte on a white saucer, and a golden-brown croissant, both resting on a large, textured rock. The background is a blurred outdoor setting with trees and a field.

Tauko 10 min